

Wielkanoc to najstarsze święto chrześcijańskie upamiętniające **Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa**. W polskiej kulturze obecnych jest wiele tradycji i zwyczajów z nim związanych.

Święto to jest obchodzone w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca. Jest to więc święto ruchome - może wypaść najwcześniej 22 marca, a najpóźniej 25 kwietnia. To najradośniejsze święto - zarówno w kościele, jak i w obrzędowym kalendarzu wsi polskiej. W niedzielę wielkanocną dzwony kościelne brzmią w szczególny sposób, oznajmiając Zmartwychwstanie Chrystusa.

W przeddzień Niedzieli Wielkanocnej według tradycji przygotowana

jest **święconka**, czyli potrawy w koszyczku, które będą spożywane podczas wielkanocnego śniadania. W tygodniu poprzedzającym Wielkanoc przygotowuje się pisanki, które wkładamy do koszyczka. Koszyczek, najczęściej z wikliny, przystraja się

bukszpanem, baziami i chorągiewką z napisem „Alleluja”.

Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego zwana jest również Wielką Niedzielą. Zaczyna się od odprawiania uroczystej mszy - **rezurekcji**. Dawny zwyczaj nakazywał, by po

powrocie z kościoła obejść dom 3 razy, co miało wypędzić złe moce. **Marysia**

ŚMIGUS - DYNGUS !!!

"Dzień św. Lejka", jak żartobliwie określano lany poniedziałek, nikomu nie mógł ująć na sucho. Wśród pisków i śmiechu najchętniej urządzano dyngus ładnym pannom. Ta, której nie oblano czuła się obrażona.

.JAKO WIELKANOCNE

jest symbolem odradzającego się życia. Pisanki i kraszanki wykonywały tylko kobiety. Najczęściej ozdabiały jajka motywami roślinnymi. W ludowych wierzeniach było ono lekarstwem na chorobę.

NASZA MAŁA OJCZYZNA

Kolegiata w Tumie należy do jednych z najciekawszych i najbardziej znanych obiektów tego typu w Polsce. Konsekracja kolegiaty odbyła się w roku 1161. Budowla była siedzibą kapituły, kolegiatą i do roku 1818 archikolegiatą. Wtedy to car Aleksander I nakazał likwidację kapituły. Od tego momentu kościół był jedynie

aż do roku 1915 siedzibą parafii, która wcześniej znajdowała się w wybudowanym

obok XVIII-wiecznym drewnianym kościółku. W bliskich nam już czasach, czyli w roku 1995 odrodziła się kapituła, która znów się ulokowała w tumskiej świątyni, przywracając jej rangę archikatedry. Kolegiata w Tumie

to trójnawowa, orientowana bazylika z dwiema absydami, umieszczonymi na końcach osi wzdłużnej. Kościół jest piękny i majestatyczny. W tym roku odbywają się w nim ważne uroczystości. 21 i 22 maja planowane są obchody 850-lecia kolegiaty tumskiej.

Szwedzka Góra

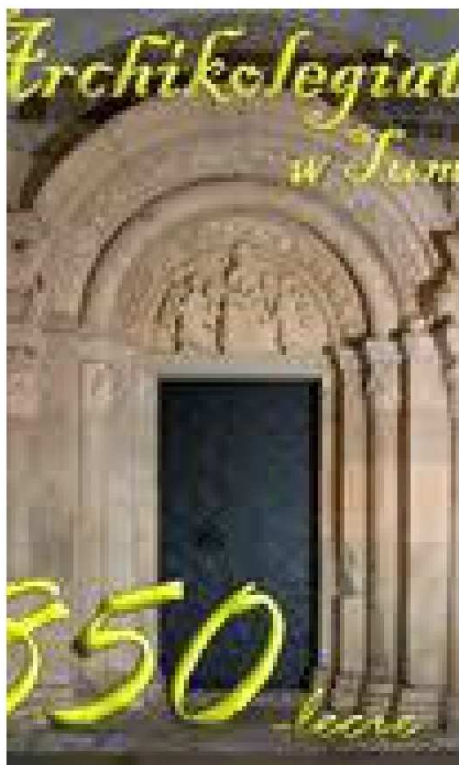
Szwedzka Góra to gród z VI wieku, będący stolicą plemiennego państwa Łęczycan i

siedzibą Bolesława

Krzywoustego. W grodzisku obecnie prowadzone są prace archeologiczne.

Dwa kościoły

Przy kolegiacie znajduje się mały kościół parafialny pod wezwaniem Świętego Mikołaja.

PORTAL

Kolegiata w Tumie jest ważnym zabytkiem kultury romańskiej. Posiada wspaniały portal czyli ozdobne wejście. Portal został uratowany przez biskupa Trojana ze Ślesina, który nakazał zbudowanie kruchty dla ochrony płaskorzeźby przedstawiającej Maryję z Jezusem na kolanach oraz wiele innych symboli. Wydarzenie to upamiętnia tablica wmurowana we front kruchty.

Obok kościoła posadzono w 1999r. dąb na pamiątkę sprowadzenia do Tumu relikwii św. Wojciecha.

Zniszczenia i odbudowa

W 1294 na kościół napadli Litwini, grabiąc co się dało, a kolegiatę podpaliłi. W 1473 wybuchł pożar. Odbudowę zakończono w 1487r. Kolegiata była wielokrotnie niszczona przez m.in. Tatarów. Dużych zniszczeń dokonała II wojna światowa. W 1939 polskie wojsko zbombardowało jedną z wież, na której ukrywał się niemiecki obserwator.

Dominika

W KREDENSIE ...

29.04.2011r. w Szkole Podstawowej w Witonii odbyły się Powiatowe Warsztaty Szkół Podstawowych pod hasłem „**Dziedzictwo Kulturowe Regionu**”. Udział wzięły wszystkie szkoły z tereny powiatu. Naszą szkołę reprezentowali uczniowie kl.Va: Paweł Błaszczyk, Julia Oleska i Dominika Marciniak. Celem warsztatów było zainteresowanie młodzieży kulturą i tradycją regionu łączyckiego.

Jedną z atrakcji warsztatów było spotkanie z lokalnymi twórcami ludowymi.

Pan Jarosław Wasiak jest znanym w regionie hodowcą pszczół.

- Od jak dawna zajmuje się pan pszczelarstwem?

J.W - Już mój dziadek hodował pszczoły. Tą pasją zaraził on mojego ojca, a ja kontynuuję tę tradycję.

- Czy kiedykolwiek ugryzła pana pszczoła?

J.W - Tak i to nie raz. Ale tak naprawdę pszczoła nie gryzie tylko żądli. Wykorzystuje się je często w

lecznictwie, np. może wyleczyć reumatyzm

- Z pszczelego wosku robi się świece. Czy pan wykonuje je sam?

J.W - Tak, to bardzo wciągające zajęcie. Sam przetapiam i formuję „świecowe figurki”.

RODZAJE MIODU

Miód rzepakowy - ma zapach zbliżony do kwiatów rzepaku. Zawiera dużo glukozy i aminokwasów. Stosowany jest w schorzeniach wątroby, serca i nerek.

Miód lipowy - zawiera olejki eteryczne. Wykazuje działanie napotne, przeciwgorączkowe, uspokajające.

Miód nektarowo - spadziowy - pochodzi z nektaru bogatej roślinności Pradoliny Warszawsko - Berlińskiej i spadzi liściastej. Stosuje się go w chorobach serca i skóry.

„Chcesz być zdrowy, nie chorować, musisz miód co dzień smakować.”

Miód akacjowy - należy do miodów najcenniejszych. Zalecany dla dzieci. Stosuje się go w leczeniu choroby wrzodowej żołądka i cukrzycy. **Paweł i Julia O**

DZIELNI TURYSŒCI WITAJĄ WIOSNĘ!!!

19 marca 2011r. grupa małych turystów z naszej szkoły szukała pierwszych znaków wiosny na szlaku X rajdu "Powitanie wiosny na Ziemi Łęczyckiej". Opiekę nad "Łazikami", objęły panie: Edyta Wicińska, Anna Bagrowska i Małgorzata Gajewicz. W rajdzie wzięło udział 43 uczniów z naszej szkoły. Do grupy dołączyły dwie nowe uczestniczki klasy II - Patrycja Przybylak i Martynka Rydczak. Nasze rajdy to nie tylko marsz ale również

dobra zabawa.
Zawsze
odwiedzamy
ciekawe miejsca.
Tym razem start

rajdu znajdował się
w Bronowie a meta
w Stemplewie.

Zwiedziliśmy

dworek Marii
Konopnickiej . Z
Bronowa
wyruszyliśmy w
drogę przez

Konopię , Wólki oraz

Grabiszew. Pogoda
niezbyt nam
sprzyjała, tym
bardziej, że
mieliśmy do
przejścia 11 km.

BUT PATRYCJI

Niezwykłą przygodę podczas rajdu przeżyła mała Patrycja. Podczas marszu turysty odkleiła się podeszwa jej buta, co z pewnością utrudniło dziewczynce wędrówkę. Na jednym z etapów próbował pomóc jej opiekun, który przewiązał jej but sznurkiem lecz to niewiele pomogło.

Gabrysia z klasy III znalazła w swoim plecaku taśmę klejącą, którą obwiązaliśmy but i powędrowaliśmy dalej.

Konkursy na rajdzie - obowiązkowo !!!!!!!!

Na terenie Secjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Stemplewie czekało na nas ognisko z kiełbaskami i gorącą herbatą. Oczywiście wzięliśmy udział w konkursach. Nasza waleczna 5-osobowa drużyna zajęła II miejsce. Nagrodą była czapeczka, a dla szkoły dyplom. Dwie uczennice klasy V: Julia i Żaneta nauczyły się robić kwiaty z orgiami.

Asia J i Julia O

ZIOŁA WIELKANOCNE

Trudno wyobrazić sobie Wielkanoc bez świeżych, wiosennych kwiatów. Święta te są czasem radości ze Zmartwychwstania Jezusa, ale i z rozpoczęcia się wiosny - pięknej, ciepłej i słonecznej pory

*Na stole święcone, a obok baranek, koszyczek pełny barwnych pisanek
I tak znamienne w polskim krajobrazie, w bukicie srebrzyste, wiosenne baze.
Zielony barwinek, fiołki i żonkile - barwami stroją uroczyste chwile.
W dom polski wiosna wchodzi na spotkanie, gdy wielkanocne na stole śniadanie.*

FORSYCJA rozkwita w kwietniu. Dzwonkowate żółte kwiaty ukazują się na krzewach jeszcze przed pojawieniem się liści.

Palma wielkanocna jest pamiątką triumfalnego wjazdu Jezusa do Jerozolimy. Jej zielone liście, tak jak inne wielkanocne symbole, są znakiem zmartwychwstania i odradzającego się życia. Wierni w Niedzielę Palmową przynoszą ją do kościoła, gdzie zostaje poświęcona. Oczywiście w Polsce nie używa się prawdziwych gałązek palmy, ponieważ nie występują one w naszej strefie klimatycznej. U nas palmy wykonuje się z gałązek leszczyny bądź wierzby. Poświęcone gałązki często przybija się do drzwi, aby odstraszyć złe moce.

.BUKSZPAN ze względu na jego zawsze zielone liście stał się symbolem wieczności i nieustannego odradzania. W tradycji katolickiej oznacza wiarę w nieskończoność życia i nadzieję na zmartwychwstanie. Dlatego jego gałązkami ozdabia się wielkanocne palmy i koszyczki ze świeconką.

BORÓWKA - roślina z rodziny wrzosowatych o skórzastych, ciemnozielonych liściach. Osiąga ciemnoczerwone, smaczne owoce, które nadają się do bezpośredniego spożycia lub na przetwory.

Barwinek dziś rzadko pojawia się w świątecznych dekoracjach, ale kiedyś był niemal symbolem Wielkanocy. Jego gałązkami ozdabiano koszyczki ze świeconką, palmy i stoły w Wielką Niedzielę.

CHRZAN - roślina symbolizująca ludzką siłę i krzepę fizyczną.

Żonkil (Narcissus jonquilla) gatunek roślin z rodziny amarylkowatych. Nazwa pochodzi od francuskiego słowa jonquille (żonkil, żółty narcyz). Na naturalnych stanowiskach rośnie dziko w Portugalii i Hiszpanii.

Barwa i nazwa **szafirków** nieodparcie kojarzy się ze szlachetnym kamieniem - szafirem. Niektóre odmiany tych roślin odbiegają od tego wzorca, przybierając różne odcienie błękitu i granitu.

Julia Cz.

AKTUALNOŚCI

W dniu **21 marca** uczniowie klas II pod kierunkiem pań Krystyny Kowalkiewicz i Anny Romek przygotowali część artystyczną z okazji powitania wiosny. Uczniowie wcieliłi się w rolę dziennikarzy i wyruszyli na poszukiwanie zwiastunów wiosny. Niezwykle barwne stroje wykonawców wprowadziły wszystkich w wiosenny nastrój. Tegoroczna Marzannę symbolicznie "wrzuciliśmy do morza".

Członkowie Szkolnego Klubu Bezpieczeństwa przypomnieli kolegom zasady bezpiecznego poruszania się po drogach.

„ Najpiękniejsza kobieta -ta jedyna.”

W konkursie literackim zorganizowanym przez panie Grażynę Mikołajczyk i Wandę Czekalską

I miejsce zajęli:

I. Rakowska IV
J. Jarosik IV
M. Mikołajczyk IV
J. Nawrotek Va
J. Jerzmanowska VIa
B. Grzelewski VIb
J. Zawierucha

II miejsce

D. Marciniak Va
P. Stajuda VIa

III miejsce

K. Olejniczak VIb
Ł, Barylski Vb

Wyróżnienie

K. Szczech Vb
P. Michalak VIa
J. Janczak Va

Gratulujemy zwycięzcom i lauteatom konkursu literackiego!!!!

Konkurs wiedzy

W naszej szkole odbył się konkurs wiedzy o kolegiacie w Tumie.

I miejsce

Julia jarosik IV

II miejsce

Julia Zawierucha Vb
Dominika Marciniak Va

III miejsce:

Izabela Rakowska IV
Marcin Mikołajczyk IV

Gratulujemy wszystkim uczestnikom konkursu!

Powiatowy Finał Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej

W dniu 7 kwietnia już po raz 34 odbył się Powiatowy Finał Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Uczeń naszej szkoły Wojciech Brzeski zajął III miejsce w I grupie wiekowej.

Tłusty Czwartek

W Tłusty Czwartek uczniowie klasy IV wraz z paniami Edytą Wicińską i Zofią Barylską odwiedzili Dom Pomocy Społecznej w Karsznicach. Zaprezentowali spektakl pt. „Makabryczne igraszki.”

Julia O.

KATYŃ - GOLGOTA WSCHODU

Katyń jest jednym z najbardziej tragicznych miejsc we współczesnej historii naszego narodu. Katyń jest tylko umownym miejscem kaźni polskiej elity. Masowe groby odkryto w wielu miejscach, ale to właśnie Katyń stał się symbolem zbrodni stalinowskiej podczas II wojny światowej. Zbrodnia Katyńska to wymordowanie na mocy decyzji Biura Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii z 5 marca 1940 r. prawie 22 tys.

obywateli państwa polskiego, których - po wkroczeniu Armii Czerwonej do Polski 17 września 1939 r. - wzięto do niewoli lub

aresztowano. Więźniów przetrzymywano w wielu miejscach. Około 15 tysięcy jeńców było zgrupowanych w obozach specjalnych NKWD w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku oraz 7 tysięcy osób było osadzonych w Bykownie (Ukraina) i Kuropatwach (Białoruś), tj. na terenach wschodnich

Polski, włączonych w 1939 r. do ZSSR. Ofiary tej zbrodni to głównie dowódcy Wojska Polskiego, urzędnicy państwowi (policjanci, urzędnicy administracji państwowej) i polska inteligencja (przedstawiciele intelektualnych i kulturalnych elit Polski). Ciała zamordowanych spoczyły w co najmniej 5 masowych, bezimiennych grobach rozmieszczonych na terenie ZSSR. Transport

jeńców z obozów odbywał się drogą kolejową w kwietniu i maju 1940 r. do miejsc egzekucji: Katynia (obóz w Kozielsku), Kalinina

(obóz w Ostaszkowie),

Charkowa (obóz w Starobielsku). Zamordowani w Kalininie zostali zakopani w Miednoje. Pozostałych jeńców

przetrzymywanych w

więzieniach nie transportowano. Zbrodni dokonywano na miejscu, a ciała grzebano w nieustalonych dotąd

miejscach; znane są tylko dwa na Białorusi (Kuropaty pod Mińskiem) i na Ukrainie (Bykownia pod Kijowem).

**"SPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI,
TAK SZYBKO ODCHODZĄ"
(ks. Twardowski)**

08.04.2011 w naszej szkole uczniowie kl. V a i III b przygotowali uroczysty apel z okazji 71 rocznicy zbrodni katyńskiej i ubiegłorocznej katastrofy lotniczej pod Smoleńkiem, kiedy to jeszcze raz przekonaliśmy się jak kruche jest ludzkie życie. W chłodny i mglisty poranek 10.04. 2010 zginął polski Prezydent, jego Żona i bardzo wielu ludzi, na których spoczywała odpowiedzialność za Rzeczpospolitą, potomkowie i krewni oficerów pomordowanych w Katyniu.
Cześć ich pamięci !!!

Po odkryciu przez Niemców masowych grobów, władze sowieckie obarczyły winą nazistów, którzy rzekomo mieli wymordować Polaków. Ustrój jaki zapanował w Polsce po II wojnie światowej i trwał aż do 1989 roku nie pozwalał na oficjalne poruszanie problemu mordu katyńskiego. Ówczesne władze komunistyczne starały się wymazać Katyń z pamięci każdego Polaka.

Dopiero wraz z upadkiem komunizmu zaczęto odsłaniać tzw. białe plamy w historii.
Ania

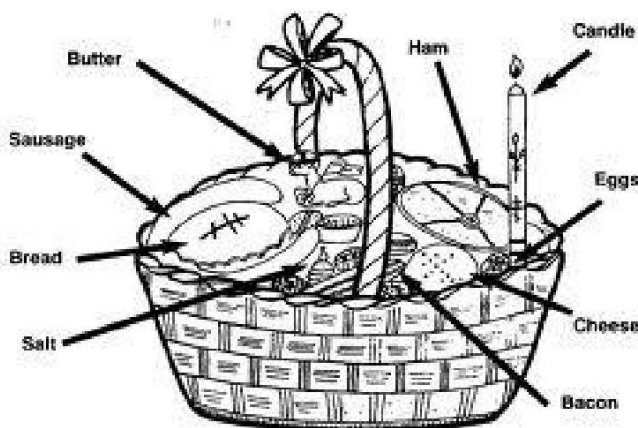
ROZKOSZNE ŁAMANIE GŁOWY

Jaki "owal" kuje konie ?
Jakie "rysy" są w wazonie ?
Jaki "wek" w piórniku mieszka ?
Jakim "wiórkom" dasz orzeszka ?
Jaki "wiek" od dawna żyje ?

- Dlaczego blondynka wsadza gazetę do lodówki?
- Bo chce mieć świeże wiadomości.

Kasia miała 5 przyjaciółek i właśnie wróciła z przyjęcia. Dziewczynka zrobiła 5 zdjęć na przyjęciu. Na zdjęciu 1 są przyjaciółki D i C na zdjęciu 2 są A, B i D na zdjęciu 3 są D i B na 4 zdjęciu E i B na 5 są C, A i E. Które zdjęcie musi być wyrzucone, żeby zostały po dwa zdjęcia A, B, C, D i E ?

Jaki "gar" codziennie bije ?
Jaka "mata" huk wydaje ?
Jaki "las" ma różne kraje ?
Jaka "kora" jest ptaszyną ?
Jakie "górkę" są jarzyną ?

Jacek wyszedł na balkon swego nowego mieszkania i powiedział: -Jakże tu wysoko. Poda mną są cztery piętra, a nade mną jeszcze trzy. Czy wiecie ile pięter ma ten dom ?

UŚMIECHNIJ SIĘ!!!

*Wiesz, budzi mnie w nocy moje własne chrapanie.
- To śpij w drugim pokoju ...*

MĄDRA GŁOWA??

*- Dlaczego blondynka chodzi w sklepie na kolanach?
Bo szuka niskich cen !*

POŚMIJ SIĘ!!!

ROZWIĄZANIA PROSIMY ZGŁASZAĆ DO REDAKCJI!

ZAGADKI !!!!

SZCZUPAK !!!!!!!

DRABINKA

Z burty statku zwiesza się drabinka sznurowa w ten sposób, że ledwie dosięga powierzchni wody. Szczelby drabinki rozmieszczone są w odległości 25 centymetrów.

Ile szczelby znajdzie się pod wodą, gdy podczas przyływu morza woda podniesie się o 90 centymetrów?

Rybak złowił szczupaka. Na pytanie, jak wielka jest zdobycz, odpowiedział zagadkowo jakby chciał wybać inteligencję pytającego: "Łeb szczupaka mierzy 12 cm, tułów ma długość taką jak łeb i ogon razem, przy czym trzy czwarte ogona mierzą tyle ile łeb i czwarta część głowy". Jak duży był szczupak?

**Asia
Kacper**

